

Sygn. akt III CZ 50/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa D. K., A. K.-R. i G. K.
przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji "W." S.A. w W.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 grudnia 2014 r.,
zażalenia powodów
na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 9 września 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 sierpnia 2014 r. Sąd Apelacyjny oddalił wniosek powodów D. K., A. K. – R. i G. K. o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. Ustalił, że powodowie znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, jednak prawomocnym wyrokiem zostało zasądzone na ich rzecz zadośćuczynienie i odszkodowanie w kwotach: 35 000 zł na rzecz D. K., 35 000 zł na rzecz A. K. – R. i 30 000 zł na rzecz G. K. Powódka A. K. – R. z otrzymanej sumy przeznaczyła kwotę 14 800 zł na remont mieszkania, kwotę 1 275 zł na zakup łóżka, kwotę 445 zł na kupno pontonu, kwotę 1 255 zł na kupno lodówki i kwotę 2 000 zł na spłatę pożyczki. G. K. przeznaczyła kwotę 1 540 zł na zakup węgla, kwotę 420 zł na kupno roweru, kwotę 626 zł na spłatę pożyczki, kwotę 400 zł na kupno kosiarki i kwotę 5 000 zł na spłatę drugiej pożyczki. Z kolei D. K. przeznaczył kwotę 3 000 zł na zakup komputera, kwotę 550 zł na kupno roweru i kwotę 1 150 zł na spłatę pożyczki. Ponadto G. K. wspólnie z synem D. przeznaczyli kwotę 18 500 zł na remont domu.

Uwzględniając przedstawione ustalenia Sąd Apelacyjny uznał, że środki, jakie pozostały powodom z sum otrzymanych na podstawie wydanego w sprawie wyroku, są wystraszające na pokrycie przez każdego z nich należnej opłaty od skargi kasacyjnej w kwocie 6 250 zł.

Kolejnym postanowieniem z dnia 9 września 2014 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powodów, stwierdzając, że w dniu 19 sierpnia 2014 r. doręczył pełnomocnikowi powodów prawomocne postanowienie z dnia 8 sierpnia 2014 r. oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych oraz że - zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm. - dalej: „u.k.s.c.”) – na pełnomocniku powodów ciążył obowiązek uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej w terminie tygodniowym od dnia doręczenia postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. Termin do uiszczenia opłaty sądowej upłynął bezskutecznie z dniem 26 sierpnia 2014 r. W tej sytuacji wniesiona skarga kasacyjna - zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. - uległa odrzuceniu.

W zażaleniu na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną powodowie wnieśli o jego uchylenie oraz o rozpoznanie na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ k.p.c. postanowienia z dnia 8 sierpnia 2014 r. oddalającego wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Zarzucili Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 100 ust. 2 i art. 102 ust. 1 u.k.s.c. przez bezzasadną odmowę udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez odrzucenie skargi kasacyjnej, jako nieopłaconej, w sytuacji braku podstaw do odmowy zwolnienia od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy rozpoznając zażalenie na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną, na podstawie art. 380 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu drugiej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Należy do nich postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2008 r., II CZ 40/08, nie publ., z dnia 5 marca 2009 r., III CZ 9/09, nie publ., z dnia 6 maja 2011 r., II CZ 12/11, nie publ., z dnia 17 kwietnia 2013 r., V CZ 127/12, nie publ., z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZ 28/13, nie publ., z dnia 10 stycznia 2014 r., I CZ 103/13, nie publ., z dnia 27 lutego 2014 r., II CZ 115/13, nie publ., z dnia 27 maja 2014 r., I PZ 5/14, nie publ. i z dnia 18 września 2014 r., V CZ 58/14, nie publ.).

W niniejszej sprawie skarżący nie kwestionują ustalenia Sądu Apelacyjnego, że w terminie wskazanym w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. nie uiszcili należnej opłaty od skargi kasacyjnej, kwestionują natomiast prawidłowość postanowienia tego Sądu z dnia 8 sierpnia 2014 r. oddalającego ich wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu kasacyjnym. Podnoszą, że prowadzą bardzo skromne życie, z bieżących dochodów nie są w stanie poczynić żadnych oszczędności, a kwoty wypłacone im przez stronę pozwaną z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania powinny być przeznaczone wyłącznie na rekompensatę doznanej szkody.

Odnosząc się do tych zarzutów trzeba podkreślić, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla osób, które ze względu na ich trudną sytuację materialną nie są w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Twierdzenie, że środki uzyskane tytułem zadośćuczynienia nie mogą być w ogóle brane pod uwagę przy ocenie możliwości poniesienia przez stronę opłaty sądowej nie ma usprawiedliwionych podstaw, tym bardziej że chodzi o przeznaczenie na opłaty od skargi kasacyjnej jedynie ułamkowej części sum otrzymanych przez skarżących (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 r., V CZ 156/11, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie powodów jako pozbawione uzasadnionych podstaw.